

Còctel de textos teatrals

La col·lecció de textos teatrals d'Arola fa festa grossa per commemorar la xifra heroica dels vint-i-cinc números. (Per molts anys!) Divuit peces curtes, d'estètiques i intencions diferents, participen en la iniciativa, batejada amb el títol de *Dramaticulària*. Llevat d'*El vincle*, de Joan Casas, i de *Strip-tease per a titelles*, una obreta inèdita de Jaume Vidal Alcover, tota la resta han estat escrites *ex professo* per al volum festiu, confegit a partir de la proposta prèvia d'escriure lliurement un text breu de temàtica universal, tot revisant un mite o reescrivint un clàssic. Textos a Part / Teatre Contemporani, dirigida per l'infatigable Joan Cavallé, porta com a bagatge la publicació de les obres guanyadores dels premis Born (Menorca) i Bartrina (Reus), i el seu catàleg atresora, en set anys, títols de dramaturgs d'intensa trajectòria com la major part dels qui col·laboren a *Dramaticulària*.

El llibre d'aniversari té l'encert d'oferir un combinat molt polièdric de propostes dramàtiques sincrètiques: una mena de condensació d'escriptures i estètiques teatrals. Alguns textos revisiten explícitament –amb més o menys transgressió d'anacronies– icones clàssiques, tal com suggeria la proposta editorial: *Aquí tens el meu fetge*, de Joan Cavallé (Èsquil), *El retorn de Neró*, de Lurdes Malgrat (Tàcit o Suetoni), *Final feliç*, de Carles Batlle (Ibsen) o *Rosebud Hotel*, de Toni Cabré (Wells & Allen). Altres, en canvi, trenquen motlles i exploren meandres nous: *Allà on la porti el tren*, de Llorenç Capellà, que sembla inspirada en el millor Vallmitjana, conta un duel amorós entre dos bergants en una nit d'udols de mort; *Insurrecció, o no*, de Meritxell Cucurella-Jorba, un esbojarrat exercici metateatral que dadaeja i festeja amb l'anarquia; *Model C3PO-2003*, de Rosa M. Isart, una temptativa –a estones pedroliana– sobre el sentit de la covardia i la por de l'ésser humà actual. Altres dramaturgs, al seu torn, miren de tractar temes de l'ambivalència (post)moderna: les relacions paternofilials (Joan Casas), les formes de violència psicològica (Miquel Argüelles o Bienve Moya), la cridòria dels venedors de somnis (Enric Rufas), la individuació de les lluites (Mercè Sarrias), la mort –teatral– de la segona persona (Toni Rumbau) o la desorientació de la primera (Rodolf Sirera).

Comptes fets, dels divuit textos, n'hi ha tres que podríem destacar per l'originalitat i la gosadia en la concreció. *B/N*, d'Albert Mestres; *La música de les esferes*, de Manuel Molins,

i *Benamada Marta Morta*, de Vicent Tur. *B/N* és una versió minimalista del triangle Antíoc/Berenice/Titus, inspirada en la tragèdia *Bérénice*, de Racine, que opera un triple joc de transgressió: els colors de la pell blanc/negre de B/N, la immigració política com a dic entre la parella d'amants i l'ús del llenguatge escatològic, saturat de sexe, en la millor tradició eròtica del teatre del XIX català. El text de Molins reflexiona sobre el geni i la follia a través de l'anècdota d'un boig que està convençut –com tants d'altres sonats (Bush o Aznar, p. ex.)– que ha recuperat la música de les esferes. El monòleg molinsià, que el foll envanit desgrana davant del seu nou psiquiatra, parteix del referent filosòfic de Karl Jaspers, apunta casos d'artistes (Klee) que es movien en els límits i, amb to de farsa, reivindica –la coherència estètica hi duu– l'esperit dionisiac contra la llosa de la raó. La *Benamada* de Tur, manlleu declarat d'un vers de Pere Quart, és una sàtira –a la manera de Tim Burton– de l'escamoteig de la mort en la societat d'avui. Menció a part mereix *Strip-tease per a titelles*, un monòleg-confessió que, per mitjà del despullament irònic de l'artista, desplega la saviesa il·lustrada de l'autor.

Còctel variat, doncs, per a tots els gustos.

FRANCESC FOGUET I BOREU

Publicat al diari *El Punt* el 28 de febrer de 2006